Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา*

Thai Language Teaching Modifications and Accommodations for Students with Learning Disabilities in Elementary Inclusive Classrooms

สิระ สมนาม (Sira Somnam)**
รัชชุกาญจน์ ทองถาวร (Rajchukarn Thongtawon)***
วิไลพร ธนสุวรรณ (Wilaiporn Tanasuwan)****
สุภาพร ชินชัย (Supaporn Chinchai)*****

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ความรู้ของครูต่อการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทยวิธีการปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 54 คน ครูสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 34 คน นักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทย 36 คน จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 18 โรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ 6 เขตพื้นที่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา แบบสังเกต

---

* บทความนี้เป็นการนำเสนอข้อค้นพบจากรายงานวิจัย เรื่อง “การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา”

(This paper is final research on Thai language teaching modifications and accommodations for students with learning disabilities in elementary inclusive classrooms)

** อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(Lecturer, Faculty of Education, Chiang Mai University) siraedthai@gmail.com

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(Assistant Professor Dr. , Faculty of Education, Chiang Mai University)rajchukarn@yahoo.com

**** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(Associate Professor, Faculty of Education, Chiang Mai University) wilaiporn.914@gmail.com

***** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(Assistant Professor Dr. , Faculty of Associated Medical Sciences , Chiang Mai University)
chinchai@chiangmai.ac.th

พฤติกรรมการสอนของครูภาษาไทยในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่านเขียน และชุดคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มของครูที่สอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนร่วม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการแปลความ

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาด้านการอ่าน ได้แก่ ตัวอักษร จังหวะและท่วงทำนอง และอื่น ๆ ส่วนลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาด้านการเขียน ได้แก่ ตัวอักษรวิธีเขียน รูปแบบการเขียน และอื่น ๆ

2. ครูภาษาไทยในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านทฤษฎีการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนการสอน การปรับแต่งและอำนวยความสะดวก ในระดับปานกลาง

3. ครูภาษาไทยในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้กลวิธีการอำนวยความสะดวกในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อจัดการชั้นเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อาทิ การทบทวนประเด็นสำคัญก่อนเริ่มบทเรียนใหม่ การพูดช้า ชัดเจน และเป็นธรรมชาติ เมื่อบรรยายเนื้อหาในบทเรียน การสรุปประเด็นสำคัญในตอนท้ายคาบ เป็นต้น ส่วนวิธีการปรับแต่งด้านเนื้อหา การวัดและประเมินผล ไม่ปรากฏระหว่างการสังเกตในห้องเรียนร่วม

4. ครูผู้สอนนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ขาดวิธีสอน เทคนิคการสอนที่เหมาะสมสำหรับการสอนในห้องเรียนร่วม ความร่วมมือและทัศนคติของผู้ปกครองต่อภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สำหรับข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษประจำโรงเรียน เพื่อให้คำปรึกษา หรือชี้แนะบุคลากรในโรงเรียน ควรมีการจัดฝึกอบรมครูผู้สอนในห้องเรียนร่วมในด้านวิธีสอน เทคนิคการสอนที่เหมาะสม และการสร้างสื่อการสอน และควรจัดตั้งศูนย์เครือข่ายพัฒนาครูการศึกษาพิเศษที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย, การปรับแต่ง, การอำนวยความสะดวก, ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้, ห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

Abstract

The objectives of this research were to investigate the types of difficulty of the students with learning disabilities, the teachers' knowledge of teaching the Thai language to the students with learning disabilities,Thai language teaching modification and accommodation strategies for learning disability students in elementary inclusive classrooms, problems and suggestions for developing instructional management skills for the students with learning disabilities. The subjects were fifty-four school administrators, thirty-four Thai language teachers in the inclusive classrooms ,and thirty-six students with learning disabilities from eighteen leading inclusive schools each of which are under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 1-6.

The research instruments included an interviewing form for the school administrators, and the Thai language teachers of learning disability students, a questionnaire on the knowledge involving the Thai language teaching in the elementary inclusive classrooms, a teaching behavior observation form, a student observation form for learning disabilities in reading and writing, and a set of questions for group discussion.The data obtained were analyzed using frequency, percentage,mean, standard deviation and the interpretative analysis.

The research findings were as follows :

1. Most of the learning disability students in elementary inclusive classrooms had the reading difficulties in the letters including vowels and tone marks, rhythm, and others; whereas, those in writing were the letters including vowels and tone marks, ways of writing, writing styles, and others

2. Most of the Thai language teachers in the elementary inclusive classrooms had the knowledge of the Thai language teaching in the elementary inclusive classrooms related to the learning theories, teaching and learning guidelines, modifications and accommodations at a moderate level.

3. Most of the Thai language teachers in the elementary inclusive classrooms used the accommodation strategies in the teaching and learning procedure for the classroom management ;for example, reviewing the learned experience before the new lesson started, speaking slowly, clearly and naturally during the lecture, and summarizing the main points of the lesson. However, the modification strategies in contents, measurement and evaluation were not found during observation.

4. Most of the teachers in the elementary inclusive classrooms had the problems of learning disability screening, lacking the knowledge of special education, suitable teaching methods and techniques, the cooperation of the learning disability students' parents and their attitude toward the learning disabilities of the children , and the school environment. They suggested that there be special education experts giving advice if needed ,and the workshops on effective teaching models used in the inclusive classrooms, and teaching aid production be organized. Besides that, Network Center for Special Education Teachers' Development should be founded in Faculty of Education, Chiang Mai University.

Keywords: Thai Language Teaching, Modifications, Accommodations, Students with Learning Disabilities, Elementary Inclusive Classrooms

บทนำ

จากรายงานข้อมูลพื้นฐานนักเรียนพิการประจำปีการศึกษา 2555 ของฝ่ายวิชาการ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8 พบว่า ในภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้เรียนที่มีความบกพร่องในโรงเรียนเรียนร่วมจำนวนมาก และยังพบว่า ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือแอลดี (Learning Disabilities or LD) มีจำนวนมากที่สุดถึง 2,512 คน จากจำนวนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทั้งสิ้น 3,194 คน ดังนั้นประเทศไทยจึงได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องหรือผู้พิการสามารถเข้าเรียนร่วมในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบางประเภทในระดับอุดมศึกษากับเพื่อนที่ไม่มีความพิการเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้ในเขตภาคเหนือโดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มผู้เรียนดังกล่าวเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมีจำนวนมากที่สุดถึง 817 คน จากจำนวนทั้งหมด 1,547 คน (กระทรวงศึกษาธิการ,2554)

เด็กที่เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาโดยเฉลี่ยอายุประมาณ 6-12 ปี เด็กในวัยนี้จะเข้าใจภาษาได้ดีขึ้น สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายในการพูดได้รู้เรื่อง ส่วนการอ่านขั้นเริ่มต้นที่ถือว่าเป็นพื้นฐานไปสู่การเขียน ทักษะทางภาษาทั้ง 2 ทักษะของเด็กในวัยนี้จะได้รับการพัฒนาในสถานศึกษา กล่าวคือ ครูผู้สอนจะจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ในสถานการณ์ดังกล่าวจะพบว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางด้านการเรียนรู้เรียนร่วมอยู่ในชั้นเรียนทั่วไป มักจะพบว่ามีปัญหาหลาย ๆ ด้าน ซึ่ง Salend (2005) กล่าวถึงลักษณะปัญหาหรือความยากลำบากในการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มนี้ไว้ 4 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้คือ 1. ความยากลำบากในการเรียนรู้ทางวิชาการ (Learning and Academic Difficulties) 2. ความยากลำบากเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร (Language and Communication Difficulties) 3. ความยากลำบากเกี่ยวกับการรับรู้และการเคลื่อนไหว (Perceptual and Motor Difficulties) และ 4. ความยากลำบากเกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ และสังคม (Social-Emotional and Behavioral Difficulties) ซึ่งในงานวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะด้านที่ 1 และ 3 เท่านั้น เนื่องจากเป็นปัญหาพื้นฐานในการเรียนที่เห็นผลชัดเจน เมื่อพิจารณารายละเอียดในด้านความยากลำบากในการเรียนรู้ทางวิชาการ Salend (2005) ระบุว่า ผู้เรียนกลุ่มนี้มีปัญหา**ด้านการอ่าน** มักไม่สามารถ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

จำรูปและเสียงของพยัญชนะได้ จำคำไม่ได้ อ่านช้า มีความยากลำบากในการอ่าน อ่านคำต่อคำ อ่านหลงคำหลงประโยคต้องสะกดคำจึงจะอ่านได้ อ่านข้ามคำ อ่านออกเสียงไม่ชัด ผันเสียงวรรณยุกต์ไม่ได้ จับใจความสำคัญหรือเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านไม่ได้ อาจส่งผลให้อ่านคำสั่งต่าง ๆ ผิดพลาด หรือหลีกเลี่ยงการอ่าน การเขียน หรือประสบกับปัญหาในการได้มาซึ่งข้อมูลหรือองค์ความรู้ต่าง ๆ ในหนังสือเรียน ส่วน**ด้านการเขียน** อาจแสดงออกถึงความยากลำบากในเรื่องการเขียนพยัญชนะหรือตัวเลขที่มักเขียนสลับกัน เช่น ม-น, ด-ค, b-d, p-q, 6-9 เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ไม่ได้ แต่สามารถเขียนตามที่บอกเป็นตัว ๆ ได้ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากของความคิด การจัดระบบของข้อความ โครงสร้างของประโยค การเลือกใช้คำศัพท์การสะกดคำ และความถูกต้องของไวยากรณ์ ซึ่งความยากลำบากเกี่ยวกับการเขียนเหล่านี้สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในวิชาอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน เมื่อผู้เรียนเหล่านี้เรียนในชั้นเรียนสูงขึ้นไป การสะสมของปัญหาที่ผู้เรียนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้จะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องสมาธิสั้นและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ร่วมด้วย

ครูผู้สอนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนร่วม ที่จะทำให้ผู้เรียนกลุ่มนี้ประสบผลสำเร็จทางการเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือทางการศึกษาอย่างเหมาะสม กล่าวคือ ครูยังคงสอนผู้เรียนกลุ่มนี้ในห้องเรียนร่วมโดยใช้วิธีการเดียวกันกับเด็กปกติ จากการลงสำรวจพื้นที่ของคณะผู้วิจัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 6 โรงเรียนในทุกเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ผ่านการอบรมด้านการศึกษาพิเศษ และบางคนได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้เป็นผู้ดูแลการศึกษาพิเศษในโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนใช้วิธีการเดียวกันกับผู้เรียนทั่วไป ทั้งนี้ครูที่จบการศึกษาพิเศษที่พบมีเพียง 1 คน ได้รับมอบหมายช่วยดูแลการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแต่สอนเด็กปฐมวัย (รัชชุกาญจน์ ทองถาวร และคณะ, 2558) ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัชนีกร ทองสุขดี และอำภา ด่านภักดี (2554) ที่พบว่า ครูผู้สอนที่รับผิดชอบสอนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน จบสาขาการศึกษาพิเศษมีจำนวนน้อยมาก ครูส่วนใหญ่เป็นครูประจำการ มีจิตอาสาที่จะช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันมีการอบรมเกี่ยวกับเรื่องนี้ในระยะเวลาที่จำกัด และที่สำคัญการผลิตครูการศึกษาพิเศษไทยอยู่ในภาวะไม่เพียงพอมาโดยตลอด

ทางออกที่ดีที่สุดเพื่อให้สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเรียนร่วมเดินหน้าต่อไปได้ คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูประจำการอย่างใกล้ชิดโดยสถาบันผลิตครู ดังนั้นคณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาพิเศษและสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับคณาจารย์สาขาวิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตระหนักดีว่า ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้นั้น ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดทิศทางและความสำเร็จของผู้เรียน ทั้งผู้เรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังเช่น เด็กแอลดีที่มีลักษณะที่เป็นปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ครูสอนภาษาไทยจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแนวทางในการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ ครูควรเปลี่ยนลีลาการสอนหรือวิธีสอน เนื้อหา เวลาตลอดจนการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล (ผดุง อารยะวิญญู, 2542, หน้า 8) การจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียนแอลดี จะทำให้เด็ก

กลุ่มนี้ประสบความสำเร็จและได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษา โดยการจัดการศึกษานั้นควรแตกต่างออกไปจากรูปแบบ วิธีการของเพื่อนร่วมชั้นและตั้งอยู่บนพื้นฐานความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ความสามารถ สภาพแวดล้อมและการเลี้ยงดู (สุขพัชรา ซิ้มเจริญ, 2545, หน้า 8)

ครูภาษาไทยไม่เพียงจะมีความรู้ความเข้าใจด้านหลักการสอนภาษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ใช้อยู่เป็นประจำแล้ว ครูจักต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการหรือกลยุทธ์ในการเปลี่ยนแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนในห้องเรียนร่วม การปรับแต่ง และอำนวยความสะดวกในการสอน อาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนวิธีการสอน รวมถึงเนื้อหา และการวัดประเมินผล

การปรับแต่ง ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Modification” ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่สอน หรือความคาดหวังจากตัวผู้เรียน (A change in what is being taught to or expected from the students) ส่วนคำว่า การอำนวยความสะดวก (Accommodation) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือทำงานได้ตามความสามารถที่จำกัดของตน (A change that helps a student overcome or work around the disability) (NICHCY, 2010) การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ แนวทางหนึ่งในการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา คือการพัฒนาครูผู้สอนวิชานี้ในด้านกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ เมื่อครูปรับลีลาการสอนโดยใช้การอำนวยความสะดวก และ/หรือการปรับแต่ง ผู้เรียนแอลดีสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น ครูผู้สอนจึงเป็นกุญแจสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนแอลดีประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาความท้าทายในการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของครูผู้สอนในชั้นเรียนร่วม การอำนวยความสะดวกและการปรับแต่งของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ในการศึกษาสภาพปัจจุบันในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา อาทิ ลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาของนักเรียนแอลดี ความรู้ของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในห้องเรียนร่วม ลีลาการสอนของครูที่รับผิดชอบในวิชาภาษาไทยในห้องเรียนร่วม อีกทั้งอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูผู้สอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย เพื่อศึกษา

1. ลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ความรู้ของครูต่อการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
3. วิธีการการปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนสอนวิชาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา
4. อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในกลุ่มการอ่านและการเขียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 2-5 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน

1.2 ครูที่สอนผู้เรียนที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และ กำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 2-5 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงใหม่ ที่อยู่ในกลุ่มการอ่านและการเขียน จำนวน 34 คน

1.3 ผู้บริหารของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เรียนอยู่ จำนวน 54 คน

2. พื้นที่ศึกษา

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีทั้งหมด 18 โรงในเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 6 เขต

3. ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหา ความรู้ของครูต่อการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ การปรับแต่งและอำนวยความสะดวก และอุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียน การสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปรับแต่งหมายถึงการเปลี่ยนสิ่งที่สอนหรือลดความคาดหวังจากตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถแสดงสิ่งที่รู้และเรียนรู้เนื้อหาใหม่ได้ โดยการปรับลดเนื้อหาและหรือข้อสอบ/และความซับซ้อนลง ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตพฤติกรรม การสอนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. การอำนวยความสะดวก หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่จะช่วยให้ผู้เรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน โดยใช้เทคนิค วิธีสอนหรือวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ให้เข้าถึงการเรียนการสอนนั้น ๆ ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึงบุคคลที่มีความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงานของสมองบางส่วนผิดปกติและแสดงออกมาในรูปของปัญหาทางด้านการอ่าน (Dyslexia) การเขียน (Dysgraphia) หรือมีความบกพร่องหลาย ๆ ด้านร่วมกัน ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ หรือ สูงกว่าค่าเฉลี่ย ในงานวิจัยนี้หมายถึง ผู้เรียนที่ได้รับการคัดกรองด้วยเครื่องมือที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นผู้บกพร่องทางการเรียนรู้ และกำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 2-5 ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดเชียงใหม่

วิธีการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ข้อมูลได้มาจากการสัมภาษณ์ การสอบถาม และการสังเกต (Integrated Instruments) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
2. แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูภาษาไทยในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในกลุ่มการอ่านและการเขียน
5. ชุดคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนแกนนำร่วมทั้ง 18 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6เขตพื้นที่ ในการลงพื้นที่ เพื่อชี้แจงกิจกรรมการดำเนินงานวิจัยตลอดปีการศึกษา 2557
2. สร้างความคุ้นเคยกับผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลเด็กพิเศษ และครูภาษาไทยในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนร่วมในภาพรวม อีกทั้งดำเนินการคัดกรองนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มน่าสงสัยว่าจะเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
3. สังเกตพฤติกรรมการสอนครั้งที่ 1 ในห้องเรียนร่วมวิชาภาษาไทยของแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 1 คาบ ๆ ละ 1 ชั่วโมง พร้อมบันทึกภาพในระหว่างการสอน โดยจดบันทึกพฤติกรรมการสอนลงในแบบสังเกตฯ นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยได้นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาของนักเรียนแอลดีในกลุ่มตัวอย่างให้คุณครูผู้สอนบันทึกพฤติกรรม อีกทั้งให้ครูผู้สอนทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้
4. สังเกตพฤติกรรมการสอนครั้งที่ 2 ในห้องเรียนร่วมวิชาภาษาไทยของแต่ละโรงเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 1 คาบ ๆ ละ 1 ชั่วโมง พร้อมบันทึกภาพในระหว่างการสอน พร้อมทั้งจดบันทึกพฤติกรรมการสอนลงในแบบสังเกตฯ
5. จัดทำการสนทนากลุ่มครูผู้สอนภาษาไทยในห้องเรียนร่วม จำนวน 24 คน จากจำนวนครูทั้งหมด 34 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 ณ อาคาร 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ชุดคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

6. รวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และการสนทนากลุ่มเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลที่ได้

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผลการวิจัยดังประเด็นต่อไปนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการอ่าน จำแนกตามอักษร ๆ ที่เกี่ยวข้อง (พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์) จังหวะและท่วงทำนอง และพฤติกรรมอื่น กล่าวคือนักเรียนแอลดีสับสนเสียงสระโดยเฉพาะสระผสมและสระลดรูป อ่านอักษรนำไม่ได้ ผันเสียงวรรณยุกต์สับสนหรือผันไม่ได้ ต้องสะกดคำไปด้วยขณะอ่าน อ่านคำควบกล้ำไม่ได้ อ่านข้ามคำที่อ่านไม่ออก อ่านออกเสียงผิดหรือเพี้ยนไป อ่านคำที่เคยอ่านไม่ออก สับสนตัวสะกดมาตราต่าง ๆ เช่น หาด เป็น หาง และแทนที่คำที่อ่านไม่ออกด้วยคำอื่น สำหรับปัญหาด้านจังหวะและท่วงทำนอง นักเรียนแอลดีอ่านช้า เว้นวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง อ่านตก ๆ หล่น ๆ หรืออ่านคำเพิ่มเติม อ่านตะกุกตะกัก และอ่านเสียงเบาๆ หรืออ้อมแอ้มอยู่ในลำคอ ส่วนด้านพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น พบว่า นักเรียนแอลดีจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ อ่านโดยใช้วิธีเดาจากภาพ หรือเนื้อเรื่อง ดูกระสับกระส่าย หงุดหงิด หรือเครียดขณะอ่าน

สำหรับปัญหาด้านการเขียนนั้น พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาโดยส่วนใหญ่มีปัญหา จำแนกตามอักษร (พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์) รูปแบบการเขียน วิธีเขียน และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ นักเรียนแอลดีสะกดคำผิดบ่อย ๆ แม้แต่คำง่าย ๆ เขียนคำอักษรนำไม่ได้ เขียนแล้วลบบ่อย ๆ ต้องสะกดคำไปด้วยระหว่างเขียน และสับสนพยัญชนะที่คล้ายกัน เช่น ภ-ถ พ-ผ ด-ค เขียนวรรณยุกต์สับสน เช่น ไม้เอก เป็น ไม้โท สำหรับปัญหาด้านรูปแบบการเขียน นักเรียนแอลดีใช้คำเชื่อมไม่ได้ เขียนประโยคสั้นๆ โดยใช้คำซ้ำๆ ง่ายๆ ไม่ค่อยให้รายละเอียด เขียนย่อหน้าไม่ได้ เขียนไม่เว้นวรรค และเขียนแล้วอ่านไม่รู้เรื่อง ส่วนด้านวิธีเขียน นักเรียนแอลดีเขียนช้า วางสระและวรรณยุกต์ไม่ถูกที่ บางกลุ่มยังเขียนตัวหนังสือโย้ไป โย้มาไม่อยู่ในเส้นบรรทัดและเขียนช้า ด้านพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นักเรียนแอลดีมักจะเขียนตก ๆ หล่น ๆ เขียนตามเสียงที่อ่าน เช่น เกษตร เขียนเป็น กะเสด และดูกระสับกระส่าย หงุดหงิด หรือเครียดขณะที่เขียน

2. ครูภาษาไทยที่สอนในห้องเรียนร่วมส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ด้านแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการปรับแต่งและอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ความรู้ด้านทฤษฎีการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

3. ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ที่สอนในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา ได้ใช้วิธีการอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในขั้นตอนการสอนทั้ง 3 ขั้น คือ ขั้นนำ ขั้นการเรียนรู้ และขั้นสรุป ซึ่งได้แก่ การทบทวนประเด็นสำคัญในคาบก่อนเริ่มบทเรียนใหม่ พูดช้า ๆ ชัดเจน และเป็นธรรมชาติ เมื่อบรรยายเนื้อหาในบทเรียนใหม่ ใช้ประโยคสั้น ๆ ช้า ในการสื่อสารกับนักเรียน ให้เวลาในการรอคำตอบจากผู้เรียน เมื่อถามคำถาม ใช้สื่อต่าง ๆ ช่วยเสริมความเข้าใจในขณะที่พูดคุยกับผู้เรียน บอกผู้เรียนให้ตั้งใจฟังทุกครั้ง เมื่อสรุปเนื้อหาหรือ

ประเด็นสำคัญ ครูภาษาไทยบางส่วนใช้คำพูดเตือนเมื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการเปลี่ยนจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่งไปสู่อีกกิจกรรมหนึ่ง สรุปประเด็นสำคัญ สอบ หรือถามประเด็นจากบทเรียนในตอนท้ายคาบ สัมผัสผู้เรียนที่แขนหรือไหล่อย่างนุ่มนวลในขณะที่บอกให้ทำอะไร และให้ผู้เรียนทบทวนคำสั่งให้ครูฟังอีกครั้ง หลังจากบอกให้ผู้เรียนทำอะไร ส่วนวิธีการปรับแต่งในด้านเนื้อหา และการวัดประเมินผลไม่ปรากฏขณะการสังเกตในห้องเรียนร่วม

4. ในด้านอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ครูผู้สอนต่างแสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนร่วมมีดังนี้

1) การคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีความยากลำบาก ใช้เวลามาก

2) บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษน้อย ไม่มีครูที่จบการศึกษาด้านนี้โดยตรง เพื่อให้คำปรึกษา หรือชี้แนะแนวทางในการช่วยเหลือเด็กแอลดี

3) ครูขาดวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างเด็กแอลดีและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา รวมทั้งขั้นตอนการคัดกรองวินิจฉัย และการจัดทำแผน IEP นอกจากนี้ครูมีภาระงานมาก จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะดูแลเอาใจใส่เด็กแอลดีที่มีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน

4) ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเท่าที่ควรในการพัฒนาแผน IEP ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และไม่ยอมรับภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ของบุตรหลาน

5) สภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังไม่เอื้ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เช่น ห้องเรียนแต่ละห้องมีจำนวนนักเรียนมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จึงก่อให้เกิดปัญหาด้านการจัดการเรียน

เพื่อให้การจัดการเรียนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ

1. ควรมีบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาพิเศษให้คำปรึกษาแก่ ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน

2. ควรมีบุคลากรด้านสาธารณสุขเข้ามาช่วยเหลือด้านการคัดกรอง และให้ความรู้ด้านจิตวิทยาเพื่อนำไปปรับใช้ในการจัดทำแผน IEP

3. ควรมีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการศึกษาพิเศษมาปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เพื่อแบ่งเบาภาระของครูประจำการและครูพี่เลี้ยงสำหรับเด็กพิเศษ

4. ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ การคัดกรองและจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษ

5. ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนที่จะนำมาประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนร่วม รวมทั้งการสร้างสื่อการเรียนการสอนด้วย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

6. ควรมีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายพัฒนาครูการศึกษาพิเศษที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีบทบาทเป็นศูนย์แหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ด้านนวัตกรรมหรือสื่อการสอนต่าง ๆ อีกทั้งมีหน้าที่ในการจัดฝึกอบรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนแอลดีในห้องเรียนร่วมวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่าเป็นปัญหาด้านตัวอักษร (พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์) จังหวะและท่วงทำนองและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนด้านการเขียนนั้นก็จะมีปัญหาด้านตัวอักษร วิธีเขียน รูปแบบการเขียนและอื่น ๆ นักเรียนแอลดีกลุ่มนี้จึงมีความสามารถในการอ่าน การเขียนต่ำกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้สาเหตุมาจากสมองทำงานผิดปกติ เนื่องมาจากพยาธิสภาพของสมอง ความผิดปกติของสมองซีกซ้าย ความผิดปกติของคลื่นสมอง และกรรมพันธุ์ (เบญจพร ปัญญายง, 2543, ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2544) ดังนั้น จึงส่งผลถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ผิดปกติไปจากเด็กทั่วไป

2. ผลการวิจัยนี้สะท้อนว่าความรู้ของครูเป็นสิ่งสำคัญ เพราะครูผู้สอนจักต้องเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ การให้ความช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน ขณะที่ผู้เรียนโดยเฉพาะเด็กแอลดี กำลังแก้ปัญหาหรือกำลังอยู่ในระหว่างการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน และปรับสภาวะความรู้ความเข้าใจภายในของตน ให้กลายเป็นความรู้ความเข้าใจใหม่ภายในตนเอง ทำให้ผู้เรียนก้าวไปสูงขึ้นหรือระดับพัฒนาการที่สูงขึ้นไป ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้นี้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน การให้ความช่วยเหลือควรมีความเหมาะสม มีแหล่งการเรียนรู้ที่สะดวกและหลากหลาย และส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ (Wood , Bruner & Ross ,1976) โดยเฉพาะในยุคการเรียนรู้ปัจจุบันที่ครูผู้สอนจะต้องมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (ชรินทร์ มั่งคั่ง, 2560) นอกจากนี้ครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองในด้านการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะเทคนิคการสอนแบบต่างๆ รวมไปถึงสื่อการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย (เพลงรบ ฐิติกุลดิลก วรรณี เนียมหอม และวีรฉัตร สุปัญโญ, 2560)

3. ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ที่สอนในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา ได้ใช้วิธีการอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในขั้นตอนการสอนทั้ง 3 ขั้น คือ ขั้นนำ ขั้นการเรียนรู้ และขั้นสรุป ซึ่งครูบางส่วนได้มอบหมายงานในรูปของงานกลุ่ม นอกจากให้ทำทั้งชั้น ย่อมแสดงว่าครูได้อำนวยความสะดวกในการเปิดโอกาสให้เด็กปกติช่วยเหลือเด็กแอลดี การปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มเป็นไปด้วยดี เด็กปกติยอมรับเด็กที่มีปัญหา ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Leah Melita Cuiruela de Ocompo และ Wini fredo Dagli (2014) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องกับนักเรียนปกติในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา พบว่ามีบางกลุ่มสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก กล่าวคือ มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในระดับหนึ่ง นักเรียนปกติเปรียบเสมือนลูกพี่คนโต นักเรียนที่ได้รับความบกพร่องได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในห้องเรียน ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับบางกลุ่มที่ไม่ยอมรับเด็กแอลดีว่า ครูควรจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ให้โอกาส

นักเรียนทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน สร้างความสัมพันธ์อย่างมีความหมาย ในขณะเดียวกัน ครูควรชี้นำนักเรียนทั่วไปในการยอมรับนักเรียนที่มีความบกพร่องมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. โรงเรียนควรมีกระบวนการคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ถูกต้องในระดับหนึ่งก่อนจะส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านคัดกรองควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในด้านภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียน

3. ครูผู้สอนควรมีการวิเคราะห์ความรู้พื้นฐานของนักเรียนแอลดีก่อนในช่วงแรกเพื่อทราบถึงลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาด้านการอ่าน การเขียนในขณะเดียวกันควรศึกษาสาเหตุของปัญหาเพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือที่เหมาะสม

4. ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งด้านทฤษฎีการเรียนรู้และแนวทางปฏิบัติหรือการประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนแอลดีในห้องเรียนร่วม

5. ครูผู้สอนควรทำความรู้จักกับผู้เรียนทุกคนในห้องเรียนร่วมว่า พวกเขามีความถนัด หรือความสามารถ หรือจุดเด่นด้านใดบ้าง เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบ/ลีลาการเรียนของนักเรียนแต่ละคน และครูสามารถจัดกิจกรรมหรือมอบหมายงานที่เหมาะสมกับผู้เรียน

6. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรจัดกลุ่มคละความสามารถ เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน

7. ครูผู้สอนควรออกแบบที่นั่ง หรือการจัดโต๊ะที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับงานคู่ งานกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็ก โดยไม่ต้องเคลื่อนย้ายที่นั่งในกรณีที่ห้องเรียนคับแคบ

8. ครูผู้สอนควรใช้วิธีการอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในขั้นตอนการสอนทั้ง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นการเรียนรู้ และขั้นสรุป เช่น การทบทวน ประเด็นสำคัญในคาบก่อน ๆ พูดช้า ๆ ชัดเจนและเป็นธรรมชาติ การใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบการอธิบาย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

9. ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิควิธีสอน การอ่าน การเขียนที่สามารถประยุกต์ใช้กับนักเรียนแอลดีและนักเรียนปกติในห้องเรียนร่วม

10. ครูผู้สอนควรมีการเปลี่ยนแปลงด้านเนื้อหาที่สอนและความคาดหวังในตัวนักเรียนแอลดีให้เป็นไปตามความสามารถของเขา โดยการระบุไว้เป็นหลักฐานในแผน IEP

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ .(2554) .**สรุปสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2552.** ข้อมูล วันที่ 29 กันยายน 2555. จาก http://www2.bopp-obec.info/info_52/index.php.

ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2560). “นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพในสถาบันการผลิตครูของไทย” **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.** ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2560) หน้า 328.

เบญจพร ปัญญายง. (2547). **คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : กองสุขภาพจิตสังคม กรมสุขภาพจิตสังคม กระทรวงสาธารณสุข.

ผดุง อารยะวิญญู .(2542) .**การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.** กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เพลงรบ ฐิติกุลดิลก วรรณี เนียมหอม และวีรฉัตร สุปัญโญ. (2560). “แนวทางการจัดบริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน” **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.** ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2560) หน้า 2305.

รัชนีกร ทองสุขดี .(2558) .**การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการสอนสำหรับ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา :โครงการนำร่อง.** เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัชนีกร ทองสุขดี และอำภา ด่านภักดี. (2554). **การเสริมอำนาจให้ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับครูและนักสหวิชาชีพในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล.** เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัชชุกาญจน์ ทองถาวร และคณะ .(2558) .**การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วม : โครงการนำร่อง .** เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2544). **ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี: ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้.** กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช จำกัด.

สุขพัชรา ชิ้มเจริญ .(2545) .**การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช .2544** กรุงเทพฯ: ประสานมิตร

ภาษาต่างประเทศ

Leah Melita Guiruela de Ocampo, and winfredo Dagli. (2014). **"Almost Friends" Interpersonal Communication Between Students with Disabilities and Regular Students in a High School Inclusion Class**. Presented in "Multicultural Education and Special Education International Conference 2014 : Cultural Sensitivity in Educational Practices Toward the 21th Century." December 17-19, 2014. Chiang Mai, Thailand.

NICHY. (2010). **Supports, Modifications, and Accommodations for Students**. (www.parentcenterhub.org).

Salend, SJ (2005). **Creating inclusive classrooms: Effective and reflective practices for all students** (4th ed.). Columbus, OH: Merrill**.**

Wood, Bruner & Ross. (1976). **The Role of tutoring in problem solving**. Journal of Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines, 17 (2), 89-100.